

Záujem o lekárov v primárnej zdravotnej starostlivosti v Európe rastie

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) považuje primárnu zdravotnú starostlivosť (PZS) za kľúčovú časť zdravotníckeho systému z hľadiska zabezpečenia rovnakého prístupu všetkých občanov k zdravotným službám garantovaným štátom či z hľadiska primárnej prevencie a budovania tzv. integrovaných alebo komunitných služieb. Prax v jednotlivých štátoch Európy ukazuje, že organizácia, financovanie, vzdelávanie a celkové postavenie lekárov v PZS je v Európe rôznorodé. To, že v rôznych krajinách majú jej predstavitelia rôzne označenie (všeobecný, primárny, rodinný, praktický lekár) alebo že je rôzne vekové vymedzenie ich pacientov (detský, dorastový, rodinný, pre dospelých), nie je zásadným problémom. To, že im nie všade patrí adekvátne uznanie ich postavenia, práce a zodpovednosti, čo ide ruka v ruku aj s nedostatočným finančným ohodnotením, už problémom môže byť.

Regionálny úrad WHO pre Európu (WHO/EURO) vyvinul nástroj, ktorý dokáže všestranne zhodnotiť stav PZS a ktorý sa úspešne použil vo viacerých krajinách Európy. Stalo sa tak na výzvu samotných profesijných združení lekárov primárnej zdravotnej starostlivosti, ako aj na požiadanie tamojších ministerstiev zdravotníctva, ktoré sa zaoberali reformou zdravotníckeho systému a postavenia primárnej zdravotnej starostlivosti v ňom.

V rámci Dvojročnej dohody o spolupráci medzi Ministerstvom zdravotníctva SR a WHO/EURO na roky 2010 – 2011 vzniklo MZ SR požiadavku na ohodnotenie primárnej zdravotnej starostlivosti pomocou takéhoto nástroja aj na Slovensku. Hlavným cieľom je zdokumentovať aktuálny stav a získať všetky relevantné informácie a údaje, ktoré sa následne spracujú do hodnotiacej správy. Otázky sa týkajú napríklad charakteristiky, štruktúry, demografie a predpokladaného vývoja klientely lekárov PZS v rôznych častiach Slovenska, charakteristiky a štruktúry samotných lekárov tohto segmentu zdravotníctva, charakteristiky pokrytia územia primárnou zdravotnou starostlivosťou, základných ekonomických aspektov prevádzkovania ambulancií alebo vzdelávania a reprodukcie lekárov primárnej zdravotnej starostlivosti.

Zber informácií a údajov sa uskutočňuje formou anonymných dotazníkov v reprezentatívnej vzorke lekárov a ich pacientov, ktorí boli náhodne vybraní z registra lekárov všeobecných lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých. Spracovanie údajov, ich interpretácia, vypracovanie správy a na základe toho odporúčania na riešenie (prípadných) nedostatkov je v rukách WHO/EURO a jeho spolupracujúcej holandskej výskumnej inštitúcie NIVEL. To všetko je zárukou nielen objektívnosti a nezávislosti správy, ale aj dôveryhodnosti výsledkov a dôležitosti implementácie odporúčaní. Treba veriť, že keďže požiadavka na uskutočnenie projektu vzišla z MZ SR, znamená to nielen to, že MZ SR si je vedomé istých nedostatkov v primárnej zdravotnej starostlivosti, ale aj že chce túto situáciu čím skôr zmysluplne riešiť.

V týchto dňoch sú na Slovensku kontaktovaní vybraní všeobecní lekári pre dospelých a všeobecní lekári pre deti a dorast so žiadosťou, aby sa tohto projektu zúčastnili. Dovoľujem si touto cestou nielen potvrdiť oficiálny charakter celého procesu, ale aj podčiarknuť, že jeho cieľom nie je zisťovať, ako pracujú jednotliví lekári, ale aký je celkový stav primárnej zdravotnej starostlivosti na Slovensku, kde sú jeho silné a slabé miesta, kde by mal štát, poisťovne a zriaďovatelia smerovať svoju pozornosť v záujme trvalej udržateľnosti tejto kľúčovej zložky zdravotníckeho systému. Od kvality odpovedí vybraných lekárov bude závisieť aj kvalita výslednej hodnotiacej správy. Verím, že s týmto vedomím prístupia všetci zodpovedne k ponúkanej pomoci. Vopred im za to v mene realizačného kolektívu z WHO/EURO ďakujem.

MUDr. Darina Sedláková, MPH
riaditeľka Kancelárie WHO na Slovensku
členka redakčnej rady časopisu VIA PRACTICA
dse@euro.who.int

Via Practica

Ročník 7, 2010, číslo 5, vychádza 6-krát ročne

Vychádza v spolupráci s:

- Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva SLS
- Slovenská asociácia aterosklerózy

Predseda redakčnej rady:

MUDr. Ľuboš Drgoňa, CSc.

Redakčná rada:

doc. MUDr. Viliam Dobiáš, CSc.
MUDr. Ľubomíra Fábryová, PhD.
doc. MUDr. Štefan Farský, CSc., FESC
prof. MUDr. Ján Gajdošík, PhD.
prof. MUDr. Vasil Hricák, PhD., FESC
doc. MUDr. Martin Hrubisko, PhD.
MUDr. Jozef Jakuš
MUDr. Eva Jurgová, PhD.
JUDr. MUDr. Peter Kováč, PhD.
MUDr. Peter Lipták
MUDr. Eva Máderová, CSc.
MUDr. Peter Marko, MPH
MUDr. Imrich Mucska
MUDr. Darina Sedláková, MPH
MUDr. Júlia Stracenská
doc. MUDr. Peter Špalek, CSc.

Kontrola autodidaktických testov:

MUDr. Jozef Kalužay, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o., Bratislava

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s.r.o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
tel.: 02/5465 1386, fax.: 02/5465 1384
redakcia@solen.sk, www.solen.sk

Redaktorka časopisu:

Magdaléna Žiaková, 02/5465 1380, 0911 904 599,
ziakova@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava, sadzba:

4P HOME DTP – Danka Pohodlová, Bratislava,
0903 970 680, pdanka@chello.sk

Obchodné oddelenie:

Renáta Kajanovičová, 02/54650647
kajanovicova@solen.sk

Predplatné na rok 2010:

Cena predplatného za 6 čísel na rok 2010 je 18 € (542,27 Sk, konverzný kurz 30,126 SKK/1 EUR).
Časopis si môžete objednať na www.solen.sk,
e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/ 5465 1384,
tel.: 02/5465 0649.

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3578/09

ISSN 1336-4790

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).
Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačný index: Via pract.

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., má výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov Interní medicína pro praxi a ďalších časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR. Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.